



DET NORSKE TEATRET



SPELPLANEN PÅ ANDRE TEATER :



Hovedscenen :

"Løke" av Peder W. Cappelen.
Regi : Eva Skiøld — premiére 30. aug.
"Hvem er Ernest?" av Oscar Wilde.
Regi : Kjetil Bang-Hansen.
"Spøksonaten" av August Strindberg.
Regi : Stein Winge — premiére 20 sept.

Amfiscenen :

"Alice i Underverdenen" av Klaus Hagerup.
Regi : Stein Winge.
"Filantropen" av Christopher Hampton.
Regi : Janken Varden.
"Kierlighed uden strømper" av Johan Herman Wessel.
Regi : Finn Kvaalem.
"Gengangere" av Henrik Ibsen.
Regi : Pål Løkkeberg.

For barn :

"En modig mygg" av Turid Balke.
Regi : Turid Balke.

Mogaland Teater

"Onkel Vanja" av Anton Tsjekov.
Regi : Sam Besekow.
"Hvem er Ernest?" av Oscar Wilde.
Regi : Merete Skavlan.



"Siste Rødgledende elsker" av Neil Simon.
Regi : Toralv Maurstad.
"40 Karat" av Pierre Barrilet / Jean Pierre Grédy.
Regi : Toralv Maurstad.
"Snushane" av Anthony Schaffer.
Regi : Terje Mærli — premiére ult. aug.
"En lykkelig begivenhet" av Slavomir Mrozek.
Regi : Per Theodor Haugen — premiére primo sept.
"Skjærgårdsflirt" folkekomedie av Gideon Wahlberg.
Regi : Erik Lassen.

Barneteatret :

"Kort og godt" — et sammensatt barneprogram.
Regi : Barthold Halle.

trøndelag teater

"Nok sex takk" av A. Marriot og A. Foot.
Regi : Håkon Qviller — premiére medio sept.
"Lille Eyolf" av Henrik Ibsen.
Regi : Otto Homlung.

For barna :

"Pang pang" av Ingrid Reuter Skiøld.
Regi : Randi Baalsrud.
"I Bakvendtland" — et lekespill av Alf Prøysen.
Regi : Rolf Daleng.



"Valkyrien" av Richard Wagner.
Regi : Lars Runstén — premiére 6. sept.
"Carmen" av Georges Bizet.
Regi : Ivo Cramér.
"Anne Pedersdotter" av Edvard Fliflet Bræin.
Regi : Lars Runsten.



BIOGRAFISK

1848 Fødd 22. januar i Stockholm

1870 Debuterte som dramatiker på Dramaten med einaktaren **I Rom**

1872 **Mäster Olof**

1877 Gift med Siri von Essen, som skilde seg frå baron Wrangel for Strindberg si skuld. Ho fødte han tre barn.

1879 **Röda Rummet**, Strindbergs gjennombrot som forfattar.

1886- 88 Ein produktiv periode: I desse åra kom **Gif-
tas I og II**, **En dåres försvarstal** (publisert i 1895 på fransk, på svensk i 1915), **Faderen**, **Frøken Julie**.

1892 Skild frå Siri von Essen

1893 Gift med den austerriske journalisten Frida Uhl

1894- 97 Inferno-krisa. **Inferno** frå 1897 fortel om denne uhyggelege perioden i Strindbergs liv — om redsla for å vere sinnssjuk, dei svære økonomiske vanskane, det innfløkte privatlivet. I denne tida budde Strindberg mest i Paris. Skilsmisse frå Frida Uhl i 1897.

1898 **Til Damaskus I-II**

1899- 1900 Ei rad historiske skodespel

1900 **Påsk. Dødsdansen**

1901 Gift med den norske skodespelarinna Harriet Bosse. **Eit Draumspel**, historiske skodespel

1904 **Götiska Rummen, Svarta fanor** (publisert 1907).

1907 Ei rad kammerspel: **Oväder, Brända Tomten, Spöksonaten, Pelikanen**. 26. november opna Intima Teatern med skodespelaren August Falck og Strindberg sjølv som leiarar. Intima Teatern var inspirert av André Antoinets Théâtre Libre i Paris og den «Kleines Theater»-verksemda som hadde starta i Tyskland. Til skodespelarane ved Intima Teatern skreiv Strindberg ei rad «Brev», der han gjorde greie for teoriane sine om moderne drama og skodespelkunst.

1908 Harriet Bosse giffar seg på nytt, etter eit sporadisk samliv med Strindberg, sidan ho flytte frå han berre nokre månader etter giftermålet. Kortvarig truloving med teaterleven Fanny Falkner.

1909 **Stora landsvägen**, Strindbergs siste skodespel

1912 Død 14. mai



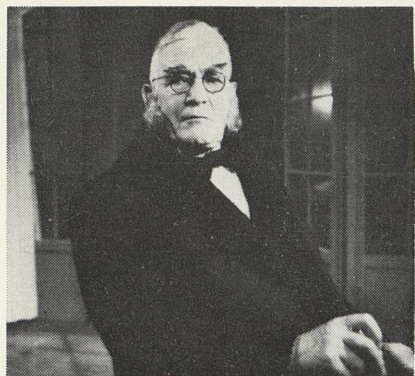
ELIS
Stakkars Eleonora, som er så ulykkeleg sjølv og kan gjera andre glade!



ELEONORA

Benjamin, du heiter Benjamin, sidan du er den yngste av mine venner . . . ja, alle menneske er mine venner . . . vil du la meg ta deg opp så skal eg ilde for deg òg. . . Vil du da til å byrja med slutte å dømme menneske, også dei som har vore brotsmenn.





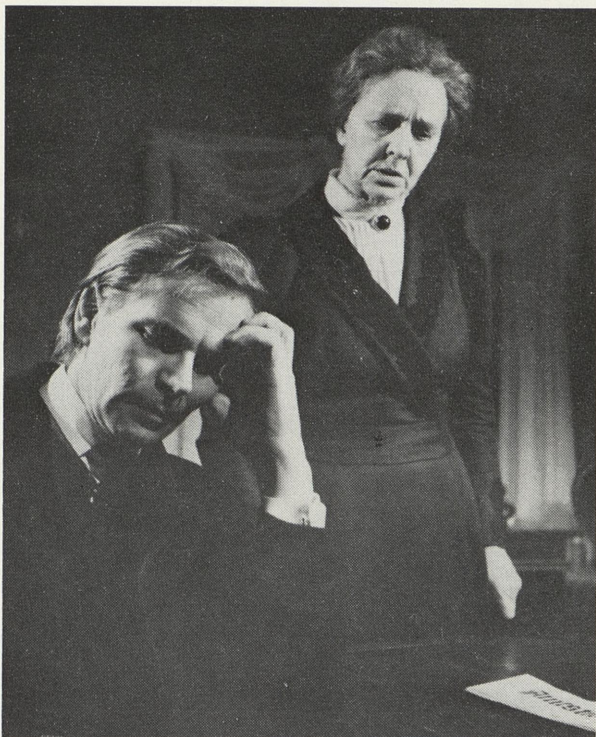
LINDKVIST

Vi . . . held oss til hovudspørsmåla, menneske og menneske imellom! Og i livsens store kriser må vi ta kvarandre med feil og veikskapar, svelja kvarandre med hud og hår!



ELIS

Kvifor skulle vi uskuldige lide for hans (farens) feil?



FRU HEYST

Du skal ikkje vera så bitter, Elis. Menneske er menneske, og ein får dragast med dei!



ELEONORA

Alle skal lide i dag på Langfredag, fordi alle skal minnst Kristi liding på krossen.



FRU HEYST

Eleonora, sorgbarnet, har kome med glede, men ikkje av denne verd; hennar uro har forvandla seg til fred som ho delar ut til andre! Klok eller ikkje! For meg er ho vis, for ho forstår å bera livsens bør betre enn eg, enn vi.

Påske

AV AUGUST STRINDBERG

Omsett av	TORMOD SKAGESTAD
Regi:	GERHARD KNOOP
Dekor:	SNORRE TINDBERG
Kostyme:	GRETHE WANG
Turnéleiar:	BENTE BØRSUM
Inspisient:	INGAR NILSEN
Rekvisitør:	STEIN HAMRE
Sufflør:	MAGNHILD ANDERSEN
Scenemeister:	JOSEF VALKO
Lysmeister:	GYLMER BACH ANDREASSEN

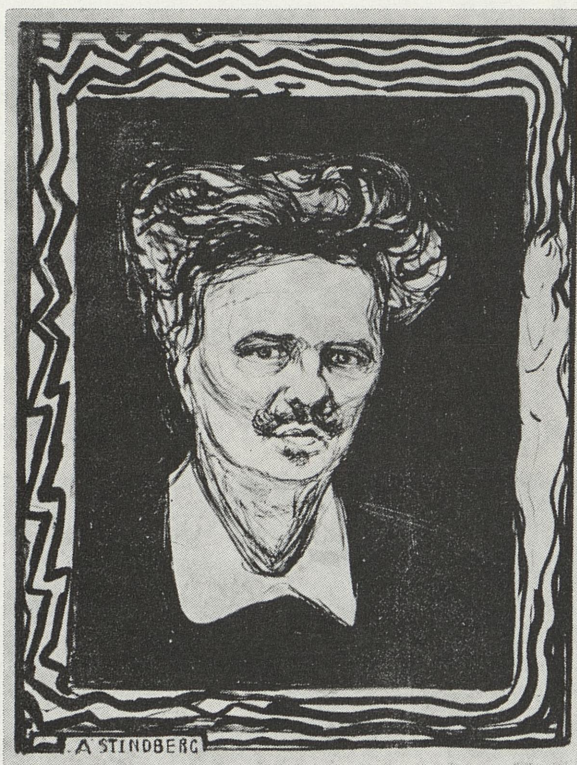
FRÅ STRINDBERGS BREV

Til søstra Elisabeth 13. juni 1882 skriv han om det å vera forfattar:

«Att författa är icke att dikta, hitta på vad som aldrig varit, utan författa är att berätta vad man levat Författarens konst består i att ordna sina många intryck, minnen och erfarenheter.»

Kva han meinte med å leve, har han skrive i eit brev til Siri von Essen, 28. juni 1875:

«Att leva, det är att gå med öppet öga, att iakttaga skarpt, att reflektera över händelserna, och vidare att känna djupt, kunna lida».



Til Harriet Bosse, som skulle spele Eleonora ved første framsyninga av «Påske» på Dramaten, Skjærtorsdag 4. april 1901:

«(Du må icke falle) ner i den traditionella framställningen av en sinnessjuk (Du) måtte kunna giva människorna hela lidandets poesi. Lidandet för andra som är kärlekens innersta väsen! Kan Du i dag försona människorna med tanken att en god Gud finnes — och det gör Du om Du är mild och icke sträng i Dina tonfall! — så har Du gjort en stor gärning, större än ett kunstverk om än aldrig så stort!»

Jamvel om Harriet Bosse gjorde ein stor innsats som Eleonora, vart ikkje «Påske» suksess på Dramaten. Men på Strindbergs eige Intima Teatern, vart «Påske» ein av dei aller største suksessane. Den unge skodespelarinna Anna Flygare hadde sitt gjennombrøt som Eleonora, og Strindberg skreiv fleire brev til henne:

«Kära Fröken Flygare!

Jag trodde jag tackat Er, därför att det skett i mitt sinne, vilket jag förväxlar; men jag lär inte ha gjort det. Men varje afton nu känner jag, både hur Ni gläds att ha fått komma upp i ljuset, och hur Ni lider min Eleonoras lidanden, därför att jag skrivit denna pjäs. Författaren av sorgespel glömmar ofta att skådespelaren, kväll efter kväll genomgår timmars kval för honom. Jag kom först att tänka på det, när jag såg Er torteras i «Bandet», och för första gången upptäckte jag min skuld.

August Strindberg

Den 25 april 1908»

«Stackars Eleonora-Flygare! säger jag varje kväll kl. 8, och så spelar jag (dåligt) Sieben Worte eller Tornernas vågor för att lindra hennes kval! Må nu lite glädje komme för Er!

.....

Nu skall Ni ge mig alla bilder av Er Påskflicka, som ett minne av denna påske, vilken jag aldrig glömmar!

August Strindberg

D. 26 april 1908»

Eleonora vart seinare spela av unge Fanny Falkner, som òg vart Strindbergs siste romantiske draum. Han skreiv ei rad brev til henne, med gode råd og kritikk, deriblant eit

«P. M. (till «Påsk»).

Gå ej med händerna hängande (kallas att «plocka blåbär»); tag nogonting, en näsduk, klockkedja, hatten (sitt med hatten i första akten och håll den i knät)¹ tag blåsipporna i andre akten; eller håll opp händerna bara.

Begagna handsmink i kväll!

Berätta om tillkomsten av Påskliljan med ny hög röst, annars er pjäsen död.

Gör scenslut, aktslut, pjäs-slut, högt, rallentando, brett, så man inte sitter och gapar efter mera; med **emfas!**

Vagga icke när Ni går på scenen.

Uttala S icke som Z! och låt konsonanterna bli med, allihop.

Tempot bra! Särskilt att Ni ökade i 2:a akten.

Det var snällt spelat! Men aplomb, och tournure kommer först med åren och övning, då munhäften även går bort.

D. 24 sept. 1908.

P.S. Gå icke tomhänt! Händerna! röjer nybörjaren!

¹ Eller handskarne! bäst!»

Fru Heyst **ASTRID SOMMER**

Elis **ODD FURØY**

Eleonora **BRITT LANGLIE**

Kristina **BENTE BØRSUM**

Benjamin **BJØRN SKAGESTAD**

Lindkvist **HARALD HEIDE STEEN**







FRU HEYST

D i kulde frys henne (Kristina) ned innvendig og det er du som hatar. Men du har urett, og derfor må du lide!

AUGUST STRINDBERG PÅ DET NORSKE

Alt i 1918 hadde Det Norske Teatret si første Strindbergfram-
syning med «Heimsøyboarne», og året etter følgde «Løynings-
ordet». «Heimsøyfolket», som det då heitte, vart òg spela i
1937, med kjende namn som Alf og Astrid Sommer, Harald
Heide Steen og Eva Sletto på rollelista. Men det var først i
1949 Strindbergs meir sentrale skodespel fann vegen til scenen
i Stortingsgata, og sidan har teatret hatt nokre av sine aller
største kunstnarlege suksessar med nett Strindberg. Det byrja
i 1949 med «Dødsdansen», der Agnes Mowinckel sette i scene
og Lars Tvinde og Tordis Maurstad stod mot einannan som
Edgar og Alice. For baa høyrer denne oppsetjinga til deira stør-
ste sigrar. Vennen Kurt vart spela av Øyvind Øyen, og Arne Wa-
lentin var scenograf.



«Frøken Julie» har vi hatt oppe heile tre gonger: Første gon-
gen i 1951, då Ellen Isefiær sette i scene, og Tordis Maurstad
spela Julie mot Gunnar Simenstads Jean og Ragnhild Michel-
sens Kristine. I samband med teaterjubileet i 1953 vart fram-
syninga send ut på turné, med Ada Ørvig som Kristine og el-
les uendra rolleliste.

Frøkna kom att til det neste, store jubileet i 1963, men då var
Elisabeth Bang Julie, Rolf Søder framstilte Jean og Siri Rom
var Kristine. Og det var første gongen Gerhard Knoop hadde
regien på eit Strindberg-stykke på Det Norske.

Men for å vende attende til kronologien: Olof Molander — ein
av dei aller største og mest epokegjerande Strindberg-instruk-
tører verda har kjent — kom til Det Norske og gjorde «Spøkso-
naten» i 1953. Lars Tvinde var direktør Hummel, Pål Skjønberg
Studenten, Johan Norlund spela Obersten, Lydia Opøien var
Mumien og Urda Arneberg Dottera. Det vart ei framsyning det
gjekk gjetord om. Det neste var Strindbergs store historiske
skodespel «Gustav Vasa», som kom opp i 1957. Og denne gon-
gen var ikkje Arne Walentin berre scenograf, han hadde òg
ansvaret for regien. Blant dei kongelege var Johan Norlund
Gustav I sjølv, Arne Lie og Alf Malland prinsane Erik og Johan,
og Eva Sletto Dronning Margareta Lejonhufvud. Harald Heide
Steen spela Olaus Petri, og Rut Tellefsen var Karin Månsdotter.
«Faderen» stod på spelplanen i 1959, i Rune Carlstens regi og
med følgjande namn på rollelista: Rittmeisteren — Alf Sommer,
Laura, kona hans — Elisabeth Bang, Doktor Østermark — Øy-
vind Øyen, Pastoren — Pål Skjønberg og Amma — Dagmar



Myhrvold. I 1960 sette Barthold Halle i scene eventyrspølet «Lykke-Pers reise», men Finn Kvalem i tittelrolla, i spissen for ei svært lang rolleliste.

Så — i 1965 — kom Olof Molander attende og gjesta som instruktør for «Eit Draumspel». Arne Walentin hadde dekor og kostyme og i dei største rollene finn vi Rut Tellefsen som Indras dotter, Øyvind Øyen som Advokaten, Pål Skjønberg som Diktaren og Per Theodor Haugen som Offiseren.

Hittil siste gongen vi framførte Strindberg var i 1969, då Tormod Skagestad sette i scene det sterkt sjølvbiografiske «Til Damas-kus», i Arne Walentins scenografi og med Johan Kjelsberg som Den Ukjende og Lise Fjeldstad som Kvinna.



På Hovudscenen spelar vi

BØR BØRSON JR.

av Johan Falkberget/Harald Tusberg med musikk av Egil Monn-Iversen

Regi: Sverre Udnæs

I tittelrolla Rolv Wesenlund

Neste premiere kjem i slutten av oktober og blir August Strindberg:

Påske

Regi: Gerhard Knoop

Dekor: Snorre Tindberg

Kostyme: Grethe Wang

Med Astrid Sommer, Odd Furøy, Bente Børsum, Britt Langlie, Bjørn Skagestad, Harald Heide Steen

I november tar vi opp at

Tormod Skagestad:

RAGNHILDTREET

Regi: Tormod Skagestad

Scenografi: Arne Walentin

Med m.a. Ole-Jørgen Nilsen, Svein Erik Brodal, Lasse Kolstad, Tordis Maurstad

For barna:

VESLEFRIKK MED FELA

Ein barnemusical av ASBJØRN TOMS med musikk av TOR HULTIN. I tittelrolla NILS SLETTA

Première primo november

På SCENE 2 spelar vi

Erik Torstensson:

OM SJU JENTER

Regi: Ingebjørg Sem

Scenografi: Snorre Tindberg

Med m.a. Wenche Medbøe, Kirsti Kolstad, Britt Langlie, Arne Lindtner Næss, Alf Malland

Neste framsyning blir

Jean-Paul Sartre:

SKITNE HENDER

Regi: Svein Erik Brodal

Dekor: Tom Berre

Kostyme: Grethe Wang

Med m.a. Jack Fjeldstad, Ole-Jørgen Nilsen, Ulrikke Greve, Ragnhild Hilt, Per Christensen

For barna:

I BAKVENDTLAND

Eit leikespel av Alf Prøysen

Regi: Rolf Daleng

Med Eva Solbakken som Væsla og Ole A. Simensen som Borgmesterpappa'n

SPELPLANEN PÅ ANDRE TEATER :



"Don Juan" av Molière.
Regi : Otto Homlung.

Lilla Scene :

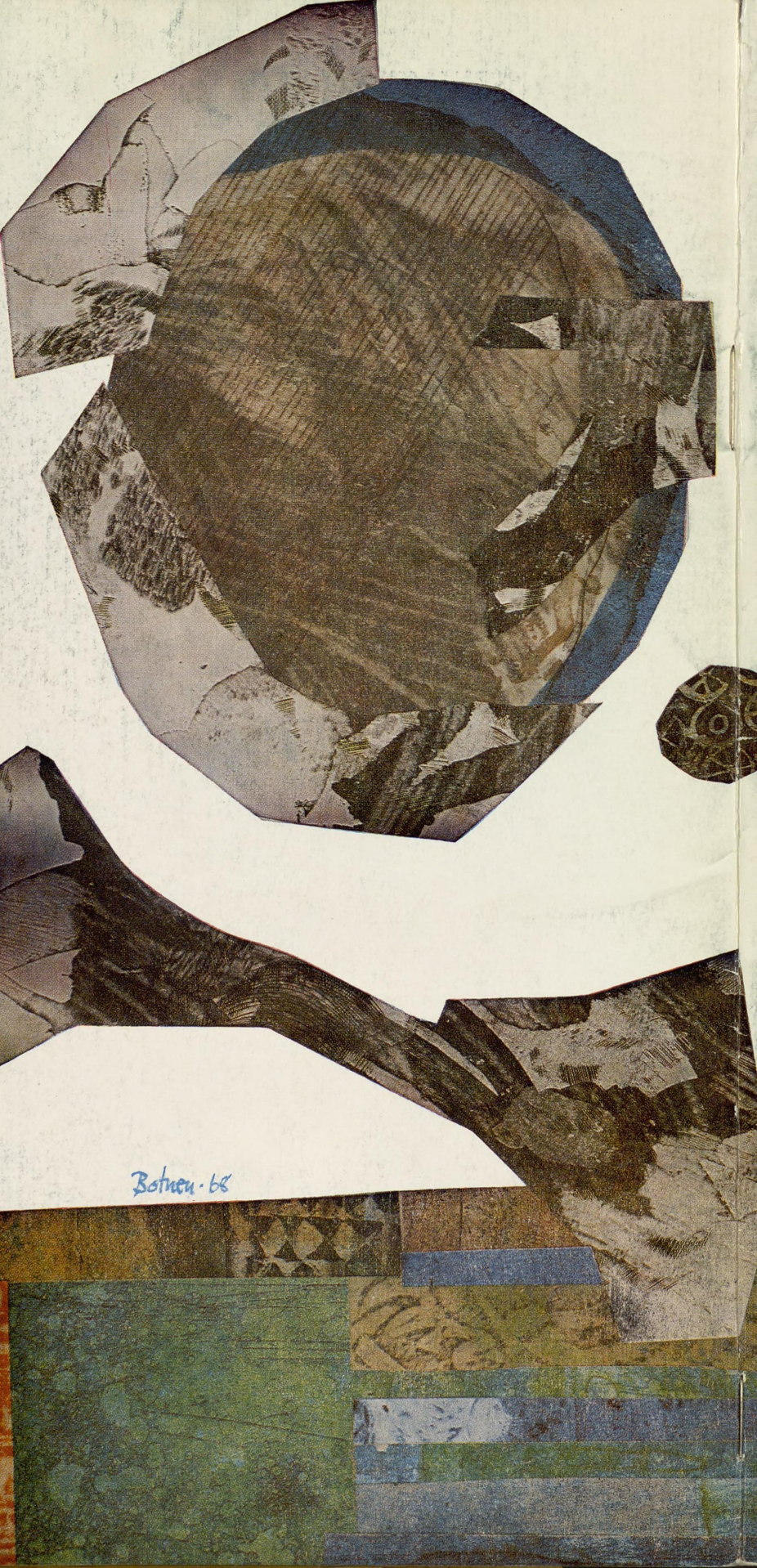
"Dengang" av Harold Pinter.
Regi : Sven Henning.

Barnteatret :

"Taremareby" av Ingebrigt Davik / Asbjørn Toms.
Regi : Arne Jacobsen.



"Catalina" av Henrik Ibsen.
Regi : Svein Erik Brodal — premiére 2. sept.
"Inger til Østråt" av Henrik Ibsen.
Regi : Elisabeth Bang — premiére 18. sept.
"Jan Pallach" av Erwin Silvanus.
Regi : Knut M. Hansson — premiére 22. sept.
"Penger i banken" av Kurt Flatow.
Regi : Jon Lennart Mjøen — premiére 14. sept.



Botnen - 68